

Rdeči agitator

V uredništvu »Rdeče zastave«

(Konec)

Stavka

Čez dva tedna se je vršilo napovedano zborovanje. Vse je potekalo v redu. Benke je skrbel za to, da zborovalci niso storili nič takega, kar bi imelo za posledico vmešavanje orožništva. Na zborovanju so proglasili splošno stavko, ker tovarnarji niti niso hoteli slišati o pretiranih zahtevah nahujiskanega delavstva.

Potem so se skozi ves teden vlekla pogajanja. Tovarnarji niso nič popustili, ker so bili prepričani o upravičenosti svojega stališča. Tako je tudi bilo. Delavci so vedno bili zadovoljni s plačo in postopanjem, le sedaj so se dali tako nahujskati, da so bili za vse slepi in gluhi.

Stavkarji so se zbirali v gostilni »Pri lipi«. Vrt jih je bil od jutra do večera poln. Osmega dne po začetku stavke so bili skoraj vsi delavci zbrani. Pričakovali so odposlanca z zadnjim sporočilom tovarnarjev. Med njimi je vladalo veliko razburjenje. Najbolj divji so vpili in hujskali zoper delodajalce.

Odposlanca sta naposled prišla. Njuna obraza sta pričala, da sporočilo ni ugodno. Prvi je pridrvel Benke. Stiskal je pesti in divje pogledoval okrog sebe.

Skočil je na klop in zavpil:

»Tovariši! Delavci!«

Množica je prisluhnila.

»Tovarnarji sporočajo, da se z uporniki ne bodo pogajali. Po delavske knjižice si lahko greste jutri dopoldne. Nazaj bo sprejet samo tisti, ki bo dal častno besedo...«

Od vseh strani se je zaslislalo divje vpitje. Eni so preklinjali, drugi tarnali.

V tem trenutku je stopil iz množice visok mož in se postavil pred Benkeja.

Vpitje se je poleglo. Ljudje so pričakovali, kaj bo.

Ko je Benke zagledal tujca, je prebledel in se začel tresti.

Marija, ki je stala med množico, je zavpila in si zakrila oči.

Tujec je stegnil roko in zavpil:

»Lopov, čemu tiraš uboge delavce v nesrečo?«

Benke je molče strmel vanj.

Med delavci se je slišalo pošepetavanje in povpraševanje. Moža niso poznali.

Naposled je eden izmed glavnih priganjavčev stopil k njemu in ga vprašal:

»Kdo ste?«

»Jaz sem Benke Janez,« je samozavestno odgovoril tujec.

Agitator je le s težavo spravil iz sebe besede:

»Ta človek je blaznež!«

»O, ne! Jaz sem Benke Janez! Ti pa si lopov, ker se poslužuješ mojega imena. A sedaj bo konec tvojih lopovščin, ti, morilec!«

»Morilec?« je zašumelo med množico.

»Da, morilec in goljuf!« je mirno odgovoril tujec.

»Ni res, ni res!« je hripavo odgovoril agitator.

V tem trenutku je skočil Režok k mizi in zaklical:

»Res je! Ta mož pa je pravi Benke Janez. Poglejte ga! Saj ga morate poznati! Pred petimi leti je bil še med nami.«

»Kdo pa je ta?« so ljudje pokazali na laži Benkeja.

»Ta je Kovač Jernej!«

»Ni res!« je zavpil razkrinkani agitator. »Laže!«

V tem trenutku ga je zadela Režokova trda pest. Omahnil je in se zvrnil po tleh.

Sedaj se je oglasil pravi Benke.

»Tovariši! Delavci! Srce me boli, ko vidim, da ste postali žrtev tega lopova. Poslušajte žalostno zgodbo! Nekateri gotovo poznate in mene i tega. On je pred petimi leti izginil z

denarjem tovariša Režoka in je nakopal sramoto njegovi družini. Jaz sem potem zaprosil za roko gospodične Marije. Ona me je v



svoji žalosti odklonila. Nato sem pustil službo in se odpeljal v Ameriko. Čez tri leta me je usoda prinesla skupaj s tem lopovom. Prosil me je, naj ga ne izdam. Usmilil sem se ga. In s čim mi je poplačal? Neke noči me je zabodel, okradel ter z mojim denarjem in mojimi listinami zbežal. Z mojimi listinami se je izdal za Benke Janeza in se je v prestolnici vpisal v komunistično stranko. Od tam so ga poslali sem. Tu ga ni nihče spoznal, ker se je v petih letih zelo spremenil. Vas je preslepil. Vpisal vas je v stranko in nahujskal za stavko...«

»Nočemo dalje stavkati!« ga je prekinila množica. »Pojdimo v tovarne!«

Benke je še hotel spregovoriti nekaj besed, a ko je videl, da se je vsa množica vsipala na ulico in hitela proti tovarnam, ji je tudi on sledil.

Agitator se je medtem pobral s tal. Vesel je bil, da se ni nihče zmenil zanj. Jezik je pokazal za odhajajočimi, nato je hotel oditi.

Med vrati se je moral ustaviti. Dva orožnika sta ga prijela in odvedla v zapor.

*

Čez nekaj tednov je agitator zvedel od nekega novega jetnika, da sta Benke Janez in Marija Režok tistega dne bila pri poroki. Agitator je malomarno skomizgnil.

Ko je odsedel kazen, se je spet javil pri gospodu ravnatelju in je pisal članke v »Rdečo zastavo«.

*

SMEJTE SE!

Ce govornik frazari

Na nekem političnem shodu se je pojavil govornik, ki je imel bolj slaboten glas. V teku govora je povedal tudi: »Povzdigniti želim svoj glas, da ga čuje vsa država, da, da ga čujejo tudi tam preko morja...«

Pa se oglašil globoko dol v dvorani iz zadnje vrste nekdo: »Glasneje, prosim, tu ne slišimo!«

Razlog za dopust

Narednik: »Zakaj hočeš na dopust?«

Redov: »Prašiča bomo klali.«

Narednik: »To ni noben razlog za dopust.«

Redov: »Prosim, pa zapišite: smrt bližnjega sorodnika...«

Profesorska

Profesor za rastlinstvo je redno pozabljal svoj dežnik kjer koli. Nekoč se je na kolo, vzame s seboj tudi dežnik in se odpelje v božjo naravo proučevat rastline. Žena mu pred odhodom zaščipava, naj vendar pazi, da ne pozabi dežnik kje v travi.

Okoli poldneva se vrne profesor peš in maha že od daleč ženi z dežnikom, češ: »Nisem ga pozabil!«

A žena ga vpraša: »Toda kje imaš kolo?«

Ta pa zna!

»Prav nič se ne veselim zime. Spet bom moral hoditi pobirat premog...«

»To moram tudi jaz — ampak imam ga takoj dovolj. Stojim ob progi in kažem kurjačem mimo drvečih vlakov osle...«

Lovska

Tone: »Mej tovariš je z menoj stavil, da ne bom mogel nesti, kar bo on na lovu ustrelil.«

Stefan: »In kdo je dobil stavo?«

Tone: »On. Ustrelil je — kravo.«

Pri zdravniškem izpitu

»Kaj boste dali človeku, ki se onesvesti?«

»Alkohol.«

»In če ga ne boste imeli pri roki?«

»Potem mu ga pač samo obljubim.«



»Danes sem padel z 20 metrov visoke lestve.«

»Oh, Bog se usmili, mož!«

»No, no, ni bilo tako hudo. Bil sem šele na drugem klinu, ko se je to zgodilo...«

*

UGANITE!

Kako pišemo z rdečim svinčnikom črno?

(Napišemo besedo črno.)

Deset luken v eni luknji — kaj je to?

(Rokavica.)

Kdo ni nič zakrivil, pa ga oboje?

(Mokro perilo.)

Koliko klobas je treba, da se nasiti deset lačnih ljudi?

(Samo ena, ampak mora biti dovolj velika.)

*

IGRAJTE SE!

Ne moreš pobrati predmeta, ki leži na tleh pred teboj

Če trdiš kaj takega v družbi, ti mnogi ne bodo verjeli. Ti pa jim boš kmalu dokazal, da tvoja trditev ni prazna, temveč gola resnica. Postavi koga iz družbe tako k steni, da bodo pete in meča popolnoma pritisnjena k steni, predenj pa položi na tla kak majhen predmet (n. pr. nožič, škatlo vžigalce itd.). Če se bo skušal nagniti naprej, da bi pobral na tleh ležeči predmet, bo prej padel na obraz kakor pa ga pobral.

*

KAKŠNO STAROST DOČAKAJO?



Orel: 30 let

Štorklja: 35—40 let

*

POIŠCITE!



Šofer je odpeljal Jožeka in Tončka na sprehod. Vsi trije so se nekam skrili. Psiček jih išče.